

BUUDUCNOST

CIRKVE

2-2009

„Máme naději v živém Bohu.“ (1 Tim 4:10)

EDITORIAL

Milí čtenáři,

v čase naplněném radostí a nadějí ze vzkříšení vám přinášíme další číslo Budoucnosti Církve.

P. Jan Balík se v článku „Budu naslouchat vašim očekáváním“ ohlíží za čtyřletým pontifikátem papeže Benedikta XVI. v souvislosti s mládeží. V rubrice formace volně pokračujeme v přednášce o. Józefa Augustina, SJ z Polska v tématu „Duchovní otcovství a mateřství a dar celibátu“. Tentokrát se jedná hlavně o otázky týkající se homosexuality a svěcení žen.

Za přečtení také stojí příspěvek z mezinárodního semináře u příležitosti českého předsednictví v Radě Evropské unie. Jde o projev bývalého ministra školství prof. PhDr. Petra Piňhy, CSc. na téma Rodina a společnost. Doporučuji rovněž článek „Mami, proč ji papež chtěl nechat trpět?“, ve kterém se autor zamýšlí nad kontroverzní smrtí italské dívky Eluany.

A víte, že pouť „Kříže mladých“ trvá již 25 let? Více se dozvíte v článku „Pouť Kříže mladých trvá již 25 let“.

Co zažila mládež na diecézních setkáních se svými biskupy a jak probíhal „Týden modliteb za mládež“ přinášíme ve svědectvích přímých účastníků.

A největší událostí tohoto roku bude bezesporu návštěva papeže Benedikta XVI., který by měl na podzim Českou republiku navštívit. Připravte se na tuto událost modlitbou, kterou naleznete na konci časopisu.

Jarní dny plné sluníčka

Zdeňka Hennigová

BUDOUCNOST CÍRKVE, časopis pro podporu pastorace mládeže. Ročník XVI., číslo 2. Vychází 5x ročně. Vydává: Asociace křesťanských sdružení mládeže, o.s. a Sekce pro mládež České biskupské konference, Thákurova 3, 160 00 Praha 6. Redakce: P.Vít Zatloukal, Zdeňka Hennigová, Eva Renzová, Marie Světníčková, Petra Přenosilová, Petr Hrtús, Eliška Josefíková. Adresa: Thákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 739, mladez@cirkev.cz. Sazba: Jan Krajč a P. Vít Zatloukal. Registrace MK ČR E 18746. ISSN 1803-8158. Objednávky přijímá redakce časopisu. Rozšiřuje se bezplatně.

OBSAH

Velikonoční ráno	3
„Budu naslouchat vašim očekáváním“	4
Homosexualita, svěcení žen a jiné	8
Rodina a společnost.....	15
Den povolání.....	19
Sekce pro mládež zve, pořádá a informuje.....	21
Mami, proč ji papež chtěl nechat trpět?	21
Pouť Kříže mladých trvá již 25 let	22
Diecézní setkání mládeže	23
Mladí pro církev – církev pro mladé aneb Týden modliteb za mládež.....	25
Papež Benedikt XVI. navštíví Českou republiku	25
Prosba za šťastný průběh návštěvy Svatého otce Benedikta XVI.....	25

VELIKONOČNÍ RÁNO

Řekl jim: „O čem to spolu rozmlouváte?“ Oni zůstali stát plni zármutku. (...) Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ (Srov. Lk 24,13-34)

Velikonoce jsou svátky radosti – vždyť náš Pán zvítězil nad smrtí, hříchem, temnotou a Zlem. Ovšem radost bez vnitřního zdroje nebo „povinná“ je jakousi karikaturou radosti. Emauzští učedníci byli sice ohromeni vyprávěním žen, které byly totiž zrána u hrobu a nenalezly jeho tělo, a dokonce někteří z učedníků pak odešli ke hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly, jeho však neviděli, ale sami jsou příliš plní svého zármutku a zklamání. Byli svědky Ježíšových zázraků, slyšeli ho mluvit, a doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael, ale v této chvíli je všechno v troskách.

Ale Ježíš skutečně vstal a vstupuje do jejich frustrací a zhroucených nadějí, aby jim otevřel oči, či spíše rozehrál srdce.

V životě Ježíšových učedníků se tato situace opakuje stále znovu a znovu. Ani to, že jsme svědky velkých Božích činů, nezabrání mnohdy ztrátě radosti a falešných nadějí. Často se to naopak stává cestou k nové hloubce víry, poznání a upevnění vztahu s Kristem.

Přeji všem čtenářům, aby Vám Boží slovo stále více rozehrávalo srdce a v lámání Chleba jste poznávali toho, který skutečně vstal.

P. Jeroným Josef Ertelt, OCarm

„BUDU NASLOUCHAT VAŠIM OČEKÁVÁNÍM“

SETKÁNÍ S MLÁDEŽÍ BĚHEM PRVNÍ ČTYŘ LET PONTIFIKÁTU PAPEŽE BENEDIKTA XVI.

V roce, v němž papež navštíví ČR a v němž uplynou již čtyři roky od jeho zvolení, přinášíme zkrácený text rozboru. V plném rozsahu otiskujeme v mimořádném čísle Budoucnosti Církve.

„Ukázat mladým, že je krásné být křesťanem.“¹

Když byl 19. dubna 2005 zvolen za nástupce svatého Petra kardinál Joseph Ratzinger, upíraly se oči mnoha lidí k blížícímu se Světovému dni mládeže v Kolíně nad Rýnem. Existovaly nevyřešené otázky: „Jak bude nový papež pokračovat v nastoupených evangelizačních trendech Jana Pavla II.? Budou mladí lidé patřit k prioritám jeho pontifikátu? Přijmou ho?“

Život kardinála po boku Jana Pavla II.

Joseph Ratzinger, muž mimořádného intelektuálního formátu a zároveň hluboké spirituality¹, často v Římě navštěvoval „Mezinárodní centrum mládeže sv. Vavřince“. Na místě, které založil jeho předchůdce, se odehrávala jeho mnohá diskusní setkání s mladými lidmi celého světa.

Úkoly, které Ratzinger zastával 23 let jako prefekt Kongregace pro nauku víry, ho přiváděly do nejrůznějších končin světa. Měl příležitost velice zblízka zakoušet život církve, objevovat různá úskalí, ale i zdroje nové naděje. Postupně si uvědomoval význam vznikajících církevních hnutí, jejich obdivuhodnou dynamičnost víry i jejich schopnost oslovovat mladé lidi.²

Účastnil se několika Světových dnů mládeže (SDM) a mohl je reflektovat z vlastní zkušenosti. Když se v roce 1998 zamýšlel nad

20 lety pontifikátu Jana Pavla II., zmínil se též o SDM a rok po překvapivě navštíveném SDM v Paříži velice přesně popsal jejich podstatu a význam.³ Dospěl k názoru, že setkání mládeže s Janem Pavlem II. nejsou povrchní, ale že se jedná o nevšední zkušenost víry. Jak si vážil těchto jeho kontaktů, prozradil v polské televizi, když odpovídal na otázku, jaké jsou nejvýznamnější body pontifikátu Jana Pavla II.: „*Především dokázal nadchnout mládež pro Krista. Aby se mládež nadchla pro Krista a pro církev a pro obtížné hodnoty, toho mohla dosáhnout jen osobnost s oním charismatem; jen on mohl takovým způsobem dokázat mobilizovat mládež světa pro Boží věc a pro Kristovu lásku.*“⁴

Převzít mimořádné dědictví Jana Pavla II.

Když se pár minut po svém zvolení setkal s Mons. Renatem Bocardem, tehdejším zodpovědným za papežské zahraniční cesty, ihned mu řekl: „*Nyní musíme myslet na Kolín.*“⁵

To, že v pastoraci mládeže půjde ve stopách předchůdce, naznačil ve svých prvních veřejných vystoupeních⁶ i v Kolíně nad Rýnem. Před setkáním v Kolíně bylo možno pozorovat jisté rozdechvané očekávání, jak se papežská „premiéra“ s mladými lidmi podaří. Během vlastního setkání však bylo zřejmé, že mladí lidé papeže přijali. Důležité bylo i to, že on sám - teď už v roli papeže - udělal s mladými první zkušenost. Konstatoval, že

to bylo nevšední setkání s Kristem, prožitek církve a svědectví naděje. Setkání v něm vyvolalo velkou vděčnost Bohu za SDM, které si s prorockou intuicí přál jeho předchůdce.⁷

Další, XXIII. SDM konané v Sydney ukázaly, že papež a mladí k sobě patří a společně kráčí za Kristem. Dnes již nikdo nemůže pochybovat o tom, že církev našla způsob, jak se setkávat s mládeží současného světa.

Benedikt jde pochopitelně svou cestou, ale mládež má rád a dialog s ní patří k jeho prioritám. Projevuje se to především v již zmiňovaném pokračování v tradici SDM. S tím se pojí pravidelná poselství mládeži, která tak jako jeho předchůdce i on zasílá každým rokem u příležitosti diecézních oslav SDM. Pastorce mládeže tímto způsobem dostává svůj základní duchovní program a utváří se jako dlouhodobá formační cesta.

Možná bude pro mnohé překvapujícím zjištěním, že Benedikt kráčí ve šlépějích svého předchůdce i v jiné, neméně pozoruhodné oblasti. Týká se to jeho apoštolských cest mimo Řím a za hranice Itálie. Za čtyři roky jich byla celá řada. Podíváme-li se na jejich obsah, zjistíme, že víceméně každá je spojena se samostatným setkáním s mladými lidmi.⁸

Vhled do postoje Benedikta nám umožňuje několik veřejných vystoupení po návratu z XXIII. SDM v Sydney.⁹ Mezi zcela zásadní projevy, ve kterých se zrcadlí papežovo pochopení pastorce mládeže a významu SDM, patří jeho setkání s římskou kurií na Vánoce v roce 2008.¹⁰ Aby objasnil, oč se při SDM jedná, nejprve se dotknul faktu, že se vynořují různé námitky. *„Analýzy označují tyto dny jako určitou variantu moderní mladé kultury, jako jistý druh církvi organizovaného rockového festivalu s papežem v roli 'star'. Ať už s vírou, nebo bez ní, byly by prý tyto festivaly vždycky stejné. Má se tedy za to, že nesouvisejí s otázkou o Bohu. I z katolické strany se ozývají hlasy, které považují všechno jen za veliké představení, dokonce pěkné, ale s malým*

významem pro víru a přítomnost evangelia v naší době. Považují je za okamžiky jakési sváteční extáze, která nakonec vše zanechá jako dříve, bez hlubšího vlivu na život.“¹¹

Na základě těchto povrchních konstatování se pak pouští do ozřejmění vlastní podstaty SDM. Zdůrazňuje, že se jedná o dlouhodobý a systematický program. SDM se nevyčerpávají jen v jednom týdnu, který se stává mediálně známým. Je to duchovní pouť kolem Kříže Světových dnů mládeže a Ikony Panny Marie. Mladí lidé se na setkání připravují tím, že upírají svou pozornost osobně i společně na Krista. Slavnostní dny jsou vrcholem dlouhé duchovní cesty.

Vlastní dny jsou pak setkáním kolem Krista. *„Takže papež není žádnou 'star', kolem které všechno krouží. On sám je jenom zástupcem a ukazuje na jiného, který stojí uprostřed nás.“¹²*

Po slavnostním týdnu cesta pokračuje. Mimo jiné se mezi mladými lidmi vytváří sít nových přátelství, která jim dodávají odvahu k jinému životnímu stylu.

Benedikt si všímá ještě jedné zcela zásadní roviny setkání. SDM přináší zkušenost hluboké radosti. *„On je přítomný. On přichází mezi nás. Nebe se roztrhlo a osvětlilo zemi. Právě toto činí život radostným a otevřeným a sjednocuje jedny s druhými v radosti, která je něco zcela jiného než extáze na rockovém festivalu... Radost je podle Písma plodem Ducha Svatého (Gal 5,22). A tento plod bylo možno během dnů v Sydney bohatě vnímat. Radost jako plod Ducha Svatého... Nedílnou součástí slavnosti je radost. Slavnost je možné zorganizovat, ale radost ne. Ta může být pouze darována. A nám byla skutečně darována v hojnosti. Proto jsme naplnění vděčností.“¹³*

Citovaný projev patří do budoucna mezi ty, které jsou pro pochopení cesty církve s mládeží neopomenutelné.

Poselství papeže Benedikta mládeži

První tři poselství tvoří trilogii zaměřenou na prožívání přítomnosti Ducha Svatého v církvi.¹⁴ Protože tyto dokumenty vytyčují duchovní program pastorace mládeže, ptejme se, jaký směr v nich nalzáme.

V roce 2006 při příležitosti XXI. SDM předložil Benedikt mladým lidem Ducha Svatého jako pravdu. Církev v dějinách zpřístupňuje Boží slovo, které je obsaženo v Písmu. Vyzval proto mladé lidi, aby se „živil“ Božím slovem, a to především prostřednictvím Lectio Divina. Kdo Boží slovo poslouchá, ten nachází pevnou orientaci pro svůj život, odvalu k duchovnímu boji, objevuje své povolání a touží být apoštolem radostné zvěsti.

XXII. SDM v roce 2007 byl zaměřen na poznání Ducha Svatého, který je Láskou, vlévá do našich srdcí lásku a učí nás vnímavosti pro bližní. Bůh – Láska působí ve své církvi. Dalším polem, na němž se vede boj mezi pravou láskou a pouhým povrchním citem, jsou vztahy mezi snoubenci a manžely. Pravá láska se postupně očišťuje od každého sobectví, a tím dozrává do plnosti lidské lásky, která má svůj základ v lásce Boží. Třetí oblastí je každodenní růst v lásce ve prospěch utváření „civilizace lásky“. V této souvislosti vyzývá k prohloubení sociální nauky církve a k seznamování se s příkladem životů svatých.

Třetí poselství bylo vydáno v souvislosti s přípravou XXIII. SDM v australském Sydney. Zaměřuje se na Ducha Svatého, jenž neustále působí. Můžeme se s ním setkat zvláště ve svátosti biřmování a v eucharistii. Vrcholem poselství je výzva k odvážnému misijnímu poslání. Hlásat evangelium není projevem netolerance, ale plodem lásky k Bohu a k bližnímu.

Dosud poslední - čtvrté poselství¹⁵ zahájilo duchovní pouť k SDM v roce 2011 v Madridu. Papež v něm rozvíjí téma naděje na základě

postavy apoštola Pavla. Naděje není pocitem, ale jedná se o živou osobu - Ježíše. Současná krize naděje je důsledkem zapomínání na Boha. Papež mladým dodává odvalu k všestranné evangelizaci světa svých vrstevníků. Vždyť především mladí lidé současnosti potřebují objevit pramen naděje.

Promluvy Benedikta XVI. na setkáních s mládeží

Benedikt ve svých promluvách k mládeži klade důraz na stejné hodnoty jako jeho předchůdce. Je to dáno pohledem víry, biblickou antropologií církve a láskou k mladým lidem, která se projevuje touhou setkávat se s nimi a přiblížit je ke Kristu.¹⁶

Základní myšlenky

- mládí jako velké bohatství (možnost volit dobro ve svém životě),¹⁷
- důvěra v mladé lidi a víra v Boží působení v jejich životě,¹⁸
- mládí jako budoucnost církve a světa (na kvalitě jejich života závisí budoucnost),¹⁹
- životní povolání (důležitost odvahy k volbě a k formaci víry),²⁰
- i dnes je možné prožívat svátost manželství,²¹
- neustále platný význam zasvěceného života a kněžství,²²
- objevení významu kříže (lidská láska je vždy spojena s obětí),²³
- evangelizace.²⁴

Benedikt zdůrazňuje především

- nutnost prožívat víru uprostřed církve,²⁵
- nepostradatelnost vnímat víru ve shodě s prvními generacemi křesťanů (tzv. tradicí, proto často cituje patristické autory především sv. Augustina),²⁶
- důležitost hledání pravdy (úloha rozumo-

vého prožívání víry),²⁷

- realismus víry (vnímá lidskou nedokonalost a počítá s obtížemi),²⁸

- příklad svatých.²⁹

Témata odrážející světové problémy

- šířící se násilí (včetně zneužívání náboženství k násilí),³⁰

- vnímání náboženství jako překážky v dialogu s jinými,³¹

- hrubý tlak směřující k potlačení jakékoliv morálky, který je přítomný v západní společnosti,³²

- útoky na tradiční rodinu.³³

Závěr

Jan Pavel II. vícekrát pronesl, že papež zemře, ale Světové dny mládeže budou pokračovat.³⁴ Dnes můžeme říci, že jeho proroctví se naplňuje a pouť mladých nepřestává. Avšak podstatné je, že se v církvi v osobě současného papeže dále klade důraz na mladé lidi a rozvíjí láska k nim. Naplňuje se tak odkaz velkého Jana Pavla II, papeže mladých.

P. Jan Balík

¹ Srov. BERTONE. T.: Promluva na setkání s universitním světem k 80. narozeninám Benedikta XVI., 19. 4. 2007. In.: www.vatican.va.

² RATZINGER, J.: „Kirchliche Bewegungen und ihr theologischer Ort. In: *Comminio*, 5 (1998) str. 431-448 (Jedná se o přednášku pronesenou 27.5.1998 u příležitosti mezinárodního setkání 56 církevních hnutí v Římě.); RATZINGER, J.: *Bůh a svět*. Barrister & Principal, Praha 2003, str. 310.

³ Mnozí, včetně některých biskupů, byli skeptičtí a domnívali se, že nemocný papež přestane mladé lidi přitahovat a počet účastníků bude zklamáním. Setkání bylo nakonec krásnou a mimořádně navštívenou slavností víry. VAYNE, F. – ROLLIER, A.: *Jan Pavel II., mladí lidé a Světové dny mládeže*. Paulínky, Praha 2006, str. 57.

⁴ BENEDIKT XVI.: Rozhovor pro polskou televizi, 16.10. 2005.

⁵ Osobní rozhovor autora s Mons. Boccadem.

⁶ Srov. Homilie při mši pro kardinály, 20.4.2005. Homilie při zahájení pontifikátu, 24.4.2005.

⁷ Generální audience, 24.8.2005.

⁸ Pouze návštěva Rakouska a Bavorska neobsahovala speciální setkání s mládeží, papež ji alespoň zvlášť oslovil. Italské pastorační cesty setkání s mladými obsahují. Výjimkou jsou ty, které mají ráz papežské pouti.

⁹ Srov. BENEDIKT XVI.: Setkání s kněžími diecéze Brixen, 6.8.2008; Setkání s mládeží v Cagliari na Sardinii, 7.9.2008.

¹⁰ Papež se koncem roku setkává se svými spolupracovníky, hodnotí uplynulý rok a vytyčuje důležité akcenty. Jedná se o programové promluvy. V roce 1985 při takové promluvě Jan Pavel II. ustanovil SDM.

¹¹ BENEDIKT XVI.: Promluva k římské kurii, 22. 12. 2008.

¹² BENEDIKT XVI.: Promluva k římské kurii, 22. 12. 2008.

¹³ BENEDIKT XVI.: Promluva k římské kurii, 22. 12. 2008.

¹⁴ Poselství k XXI. SDM, 22.2. 2006. Poselství k XXII. SDM, 5. 2. 2007. Poselství k XXIII. SDM, 20. 7. 2007.

¹⁵ Poselství k XXIV. SDM, 22. 2. 2009

¹⁶ Srov. Setkání s mladými v rámci oslavy XXII. SDM v římské diecézi, 29. 3. 2007; Setkání s italskou mládeží v Loretu, 1. 9. 2007; Setkání s mladými v Brindisi 14. 6. 2008; papež zvlášť vyjádřil svůj zájem naslouchat mladým, když spontánně odpovídal na jejich otázky během svého setkání s mládeží římské diecéze dne 6. 4. 2006 a v Loretu 1. 9. 2007.

¹⁷ Srov. BENEDIKT XVI.: Setkání s mládeží v Sao Paulo, 10. 5. 2007.

¹⁸ Srov. BENEDIKT XVI.: XX. SDM v Kolíně nad Rýnem, 18. 8. 2005.

¹⁹ Srov. Setkání s mladými v Sao Paulo, 10. 5. 2007; Setkání s mladými v Loretu, 1. 9. 2007; Setkání s mladými v Janově, 18. 5. 2008; XXIII. SDM v Sydney, 20. 7. 2008.

²⁰ Srov. Promluva před udělováním svátosti smíření při římské diecézní oslavě XXIII. SDM, 13. 3. 2008; Setkání s mladými v New Yorku, 20. 4. 2008.

- 21 Srov. Setkání s mladými v Sao Paulo, 10. 5. 2007.
- 22 Srov. Setkání s mladými v Loretu, 1. 9. 2007; Setkání s mladými v New Yorku, 20. 4. 2008; XXIII. SDM v Sydney, 20. 7. 2008.
- 23 Srov. Homilie na Květnou neděli, 9. 4. 2006; Setkání s mladými v Paříži, 12. 9. 2008.
- 24 Srov. XX. SDM v Kolíně nad Rýnem, 21. 8. 2005; Setkání s mladými v Paříži, 12. 9. 2008.
- 25 Srov. XX. SDM v Kolíně nad Rýnem, 20. 8. 2005, 21. 8. 2005; Setkání s mladými v Loretu (odpověď), 1. 9. 2007; Setkání s mladými v Janově, 18. 5. 2008.
- 26 Srov. XXIII. SDM v Sydney, 19. 7. 2008.
- 27 Srov. Setkání s mladými v Assisi, 18. 6. 2007; Setkání s mladými v New Yorku, 20. 4. 2008; Setkání s mladými v Janově, 18. 5. 2008; XXIII. SDM v Sydney, 17. 7. 2008.
- 28 Srov. Setkání s mladými v Loretu, 1. 9. 2007; Setkání s mladými na Sardinii v Cagliari, 7. 9. 2008.
- 29 Srov. XX. SDM v Kolíně nad Rýnem, 20. 8. 2005; Poselství k XXII. SDM, 27. 1. 2007; Setkání s mladými v New Yorku, 20. 4. 2008.
- 30 Srov. XX. SDM v Kolíně nad Rýnem, 20. 8. 2005; Homilie na Květnou neděli, 9. 4. 2006; Poselství k XXII. SDM, 27. 1. 2007.
- 31 Srov. Poselství k XXIII. SDM, 20. 7. 2007.
- 32 Srov. XX. SDM v Kolíně nad Rýnem, 20. 8. 2005; Setkání s mladými v Loretu, 1. 9. 2007; XXIII. SDM v Sydney, 17. 7. 2008.
- 33 Srov. Setkání s mladými v Cagliari na Sardinii, 7. 9. 2008.
- 34 Např. VAYNE, F. – ROLLIER, A.: Jan Pavel II., mladí lidé a Světové dny mládeže. Paulínky, Praha 2006, str. 127.

HOMOSEXUALITA, SVĚCENÍ ŽEN A JINÉ

Otázky a odpovědi k tématu Duchovní otcovství a mateřství a dar celibátu, které zazněly během Studijně-formačního kurzu ve Fryštáku v listopadu 2008 a na které odpovídal P. Józef Augustyn, SJ z Polska.

Jak by měla církev reagovat na církevní skandály?

To je téma nesmírně těžké, přiznám se, že jsem o tom často mluvil v médiích. Na jedné straně by církev měla hovořit zcela jasně, protože takové případy se nesmí skrývat, jinak se později strašně vymstí. Destrukce církve, jaká nastala v důsledku uveřejnění skandálů, byla způsobena právě tím, že se to zpočátku skrývalo. Jistá francouzská stanice uveřejnila případ jednoho známého mariologa a teologa z roku 1979, který tehdy varoval americké biskupy před jevem zneužívání dětí a mladistvých. Ti to nebrali vůbec v úvahu a začali se tomu konečně věnovat až tehdy, když americké soudy přiznaly obětem odškodnění v sumách, které církev neměla z čeho uhradit.

To, co se po celá desetiletí ukrývalo, se odhalilo ze zcela prozaického důvodu a později se to samozřejmě všechno provalilo tiskem.

Máme před očima civilizaci pansexualismu (pansexualismus – teorie, že veškeré jednání je založeno na sexu – pozn. redakce), která na jednu stranu erotizuje naprosto všechno, ale na druhé straně zároveň pozorně sleduje, jak se v této situaci chovají duchovní. Tato atmosféra v médiích jednomu dovolí úplně všechno, zatímco druhého nesmlouvavě kontroluje. Církev samozřejmě nesmí tolerovat jakýkoli způsob zneužívání, kněží tohoto typu by měli být okamžitě odstraněni ze služby. Dnes tomu tak je.

Lze ovšem pochopit i jinou věc: vždyť i mezi apoštoly se našel Jidáš. Církev nemá

prostředky, jak kontrolovat svědomí kněží, proto jsou možné případy zneužití. Nelze přitom zatěžovat přílišnou zodpovědností biskupy nebo papeže, protože každý člověk nese zodpovědnost sám za sebe. Zodpovědnost biskupů nebo papeže přichází na řadu až tehdy, když konkrétní případ vyjde najevo a oni by jej tolerovali a nezasáhli. Říkám naprosto otevřeně, že církev má často k mnoha lidem přehnanou důvěru, ale církev je skutečnost velmi křehká a nedisponuje prostředky světské spravedlnosti, jako jsou vězení a soudy. Je zde tolik těch, kteří si nakradou, kteří se chovají velmi nepoctivě a zneužívají dané důvěry tisíci různými způsoby. Odejdou bez postihu. Kdyby byli zaměstnanci firmy, odseděli by si to ve vězení.

Proto existuje velké pokušení, jak v prostředí církve zneužít svou moc. Nemůžeme však obviňovat církev z něčeho, za co nese zodpovědnost. Častým problémem zneužívání je to, že věřící svalují konkrétní zodpovědnost na konkrétního kněze nebo biskupa, zatímco zodpovědnost by měla nést celá církev. Dojde-li ke skandálu ve farnosti, je na místě otázka, kde je zodpovědnost farníků za to, že nereagovali, když se začalo ozývat první podezření. O problému je zapotřebí hovořit s pochopením, ovšem v prostředí zodpovědnosti.

Co říci mladému člověku (14 – 17 let), který mi ve zpovědnici nebo při duchovním rozhovoru svěří, že se cítí být homosexuálem? Omezuje homosexualita duchovní dary, konkrétně dar kněžství?

Téma je nesmírně obtížné, v dnešní době společensky a politicky choulostivé. To, co se v Americe nazývalo pedofilií, byla ve skutečnosti homosexualita. V devadesáti procentech zveřejněných případů šlo o homosexuální pedofilii či spíše o sexuální kontakty s nezletilými chlapci. Americká církev si za toleranci homosexuality ve svém prostředí vysloužila tvrdý trest, protože

v období předcházejícím skandály se veřejně psalo o homosexualitě jako o jiném způsobu života, o alternativě. Byly zde snahy sladit ji s křesťanskou morálkou nebo ji jinak interpretovat z morálního hlediska. Šlo o úvahy na celkem vysoké úrovni morální teologie, polemiky se týkaly některých papežských dokumentů, především Kongregace pro katolickou výchovu nebo Kongregace pro nauku víry. Šlo o pokusy vysvětlit a ospravedlnit homosexualitu jako něco, co může být za určitých podmínek i projevem lásky, altruismu atd.

Samozřejmě se toto netýkalo kruhů americké biskupské konference, ale přesto se kolem homosexuality utvářelo nezdravé prostředí a připočteme k tomu navíc styl americké otevřenosti, jak jej můžeme vypořadovat v některých psychologických příručkách: „Máš nějaký problém? Nestyď se za něj!“ Nebo v povzbuzení teenagerům: „Máš problém s homosexualitou? Neboj se říct to rodičům, můžeš to říct kamarádovi.“ Takový styl se zaváděl. Docházelo k případům, které se zdají až tragikomické. Na první pohled se člověk nezdrží úsměvu, ale když se zajde do hloubky, skutečnost je tragická. Dotyčný povstane a prohlásí: „Jmenuji se tak a tak a jsem homosexuál.“ Rektor semináře přiznává: „Mám deset bohoslovců, z toho pět homosexuálů.“ Takový otevřený hovor na toto téma je zdánlivě tolerantní. Zašlo to velmi daleko.

Tentýž pohled přinesl později své plody. Je zapotřebí odlišit dvě věci: To, jestli homosexuál může pracovat ve školství. Sexuální orientace na pracovišti je čistě osobní problém, ale něco jiného je začít problém demonstrovat. Může být homosexuál učitelem? Je to seriózní? Kdybych měl syny a měl je poslat do školy s tím, že je tam učitel, kterého přitahuje téma homosexuality a dělá určité narážky, samozřejmě bych si to nepřál. Na otázku, jestli tam může dotyčný pracovat,

je jedna odpověď: Jakou roli bude hrát orientace dotyčného v tom, co koná. Žijeme v pansexuální civilizaci a když zaslechneme něco na toto téma, možná se ironicky pousmějeme, ale ve skutečnosti si při hlubším pohledu na problematiku nevíme rady. Utahujeme si z toho stejně jako patnáctiletí pubertáci. Odvolávám se přitom na určité programy v Polsku, z nichž jeden se jmenuje „Man tale“, účastní se jej jedenáctiletý chlapec a moderátor pořadu se dopouští takových vulgarit, že kdyby mu to řekl v někde v soukromí, chlapec by ho na místě mohl obvinít ze sexuálního zneužívání – a měl by pravdu. Jen proto, že je to veřejné a před kamerou, projde mu úplně všechno. Tady je jádro problému: tolerujeme určitý ponižující způsob jednání. Položím-li někomu brutální hrubou otázku, je to pro něho ponižující.

V jedné z povídek Dostojevského je zachycena následující scéna. Kníže, velice nemravný, zpustlý člověk, stojí proti hlavnímu hrdinovi - spisovateli. Zkažený šlechtic ho pozve do restaurace a vypráví mu o své životní bídě, špíně a různých nepěkných věcech. Na to mu hlavní hrdina odpovídá: „Nemohl jste mě víc ponížít a teď už se přede mnou ani nestydíte.“ Přesně v takové době žijeme my. Člověk by se měl stydět za to, co dělá, a když už o tom vůbec druhému říká, měl by to dělat s hlubokým studem a zahanbením. Když druhému člověku říkám věci, které jsou na mě nejvíce nečisté, nestydí-li se on, měl bych se stydět já. V homosexuálním prostředí se vytrácí jakýkoli stud. To je hlavní problém.

Vezmeme-li si homosexuální prostředí a životní způsob, Kongregace podle toho jasně říká, že jsou tři skupiny lidí, které nejsou vhodné pro kněžství: lidé žijící aktivním homosexuálním životem, dále lidé s hlubokým sklonem k homosexualitě a lidé, kteří propagují homosexuální kulturu. Jeden z kardinálů následně vysvětluje, proč

se tyto tři typy lidí pro tuto službu nehodí. Jde o psychologickou interpretaci v tom smyslu, že jde o určité zpoždění v sexuálním vývoji chlapce. V období mezi 11. a 13. rokem věku se chlapci chovají ve vztahu k opačnému pohlaví pohrdavě. Žena je baba, ženská. Když dospějí do věku 15 let, ženy už nejsou takové babizny. Zastydne-li někdo ve stádiu 13 let, není schopen navázat zdravý vztah ani s mužem ani se ženou. Homosexuálové nejsou schopni duchovního otcovství. Domnívám se, že církvi nastane velký problém, protože homosexuální prostředí je velmi mocné v oblasti politiky. Musíme si uvědomit, že se s tím spojuje i velký homosexuální průmysl. Jde o jakýsi pokus provést zlom v kultuře, rozdělit ji na homosexuální a heterosexuální. Existují obchody, literatura či kino pro homosexuály. Měli bychom mít na paměti, co se to děje a že nejde jen o okaté jednání několika jedinců, nýbrž o velký záměr celé civilizace.

Vezměme si třeba propagování homosexuality ve škole. Stává se často, že proběhne jakýsi pokus uvědomit mladé lidi o homosexualitě. Když pak někdo v reakci na to prohlásí, že je homosexuál, vůbec ještě není jasné, co to vlastně říká. Na jedné straně je tvrdá homosexualita, hluboký sklon k ní, ale na druhé straně, což je podle mě častější, je spíše obava z homosexuality, jakási přecitlivělost.

S údivem jsem naslouchal dvaadvacetiletému bohoslovcovi, který mi svěřil, že by si přál, aby ho vlastní otec objal. Je nesmírně bolestné, když si dospělý člověk musí uvědomit a přiznat, že ho otec nikdy neobjal. Právě nedostatečné potvrzení identity muže má za následek nejistotu a nedostatečný pocit psychosexuální dospělosti. Není to však ještě homosexualita. Dotyčný ale do ní velice snadno sklouzne.

To, co prohlašuje homosexuální prostředí, je ideologie. Pokud někdo prohlašuje, že homosexualita je geneticky daná skutečnost, je to pouhá hypotéza, která se neopírá

o žádný důkaz. Mnohem opodstatněnější jsou výzkumy, které poukazují na vztah mezi pokřivenou nebo nedostatečnou láskou rodičů na jedné straně a pozdějším sklonem k homosexualitě na druhé. Jako protipól je tu chladný, hrubý otec a na druhé straně majetnická matka milující dítě opičí láskou. Tato skladba se velice často opakuje.

Příčina homosexuality je nevysvětlený prvek. Katolická církev se ve svých dokumentech chová velmi poctivě. Stačí si přečíst článek o homosexualitě v Katechismu katolické církve. Lze ji vysvětlovat různými společenskými nebo rodinnými faktory, ale na druhé straně je tu určitá mez, za kterou je jakékoliv další vysvětlování těžké. Je velmi důležité, abychom nepolemizovali s homosexualitou nějakým primitivním způsobem. Církev se k homosexuálním osobám chová vždycky s úctou. Je to velmi bolestné téma a je zapotřebí zdůrazňovat úctu k lidem, kteří nenesou vinu za to, co cítí. Nesou však zodpovědnost za své jednání.

Co dělat, když za námi přijde člověk a řekne, že se cítí být homosexuálem? Zacházet s ním velmi obezřetně, abychom mu neuškodili. Někdy je zapotřebí dlouhodobé terapie, aby mohl člověk rozlišit, jak hluboký je jeho sklon. Zvláště člověk, který chce pracovat v tomto prostředí, by měl mít kontakt s psychoterapeutem, který akceptuje katolickou morálku, protože každý poctivý psychoterapeut respektuje mravnost svého klienta. Pokud by psychoterapeut nerespektoval víru svého klienta, je to nepoctivý diletant, protože pro jeho klienta je otázka vyznání zásadní. Hovoříme o klientovi: on si zaplatí za určitou radu. Terapeut není kněz. Není zapotřebí strašit lidi psychoterapií, za předpokladu, že je poctivá. Znamená to, že respektuje vyznání klienta. Je-li katolík, terapeut musí vědět, co znamená být katolíkem a neradit mu třeba k rozvodu, protože je to proti jeho svědomí. Co

sestaví proti svědomí, to člověka vnitřně rozbíjí. Nepoctivost mnohých terapeutů spočívá v tom, že se povyšují nad náboženství a posuzují je z vlastní „moudrosti“. U mnoha terapeutů má náboženství pověst strašáka, nahánějícího hrůzu, ponižujícího člověka pocitem hříchu. Ve vztahu k některým kněžím, kteří se přesně tak chovají k penitentům (penitent = kajícíník pozn. redakce), je to pravda, ale chování jednotlivého kněze nelze přenášet obecně na celé náboženství. Primitivismus některých lidí spočívá právě v neschopnosti rozlišovat zneužití konkrétního jednotlivce a celý katolicismus jako takový. To je pro vás velmi důležité, protože u zranění, jakými trpí mladí, se nevyhneme psychoterapeutické činnosti, ale zároveň je třeba připravit dotyčného tak, aby dokázal hájit vlastní víru.

Co si počít, když mladý člověk řekne, že je homosexuál? Jsme-li bezradní, spíše bychom se měli zdržet hodnocení a povzbudit ho, aby si promluvil s někým, kdo má odbornější vzdělání. Máme-li co dělat se skutečnou klasickou homosexualitou, a přitom mu slibujeme, že se toho brzy zbaví, klameme ho a ubližujeme mu. Homosexualita je prakticky neléčitelná. Pokud však člověk trpí jen strachem (homopřecitlivělostí), ten po nějaké době odezní, obdobně jako třináctiletí chlapci později změnění vztah k ženám. Prohlásí-li někdo, že je homosexuál, a přitom si neuvědomuje svůj problém, pak je to, co říká, nejasné. Absolvoval jsem stovky rozhovorů s mladými, kteří deklarovali svou homosexualitu, jaká ve skutečnosti neexistovala. Měli strach - nějaké drobné gesto z dětství si přesunovali do současnosti. Na druhé straně jsem byl svědkem rozhovorů s osobami skutečně homosexuálními. Těch bylo podstatně méně, protože takoví lidé přijdou k rozhovoru jen zřídka. Homosexuálové, kteří se plně ztotožňují se svou orientací a nedokáží si představit nic jiného, nevyhledávají konfrontaci. Když už přece jen někdo takový přijde, představí se jemně a projeví mírnou obavu (týká se to

především bohoslovců, kteří dobře vědí, že kdyby se prohlásili homosexuály, nemohli by se stát kněžími). Proto není dobré dělat dalekosáhlé závěry na základě toho, co nám mladý člověk řekl. Zdůrazňuji to proto, abyste zbytečně neubližovali mladým a nepouštěli se do tématu tak, že člověka rozeberete a rozpitváte, ale pak nevíte, jak dál. Řekne-li nám někdo o sobě úplně všechno, potřebuje jasnou zpětnou vazbu, která by mu poskytla orientaci pro jeho situaci. Dané téma musí být reflektováno už proto, abychom chránili lidi, kteří problémem netrpí, ale pro které je velice snadné se do problému dostat. Takoví nevědí, co si mají sami o sobě myslet.

Jedna velmi známá osobnost v Polsku, píše diskusní programy pro televizi. Byl jsem přizván k jedné takové diskusi v redakci známého listu. Dotyčná dáma je proslulá svým moderním anticírkevním postojem. Začala větou: „Dva patnáctiletí homosexuálové pronásledování církví... atd. Odpověděl jsem jí: „Prosím vás, vždyť to jsou ještě kluci, kteří se zatím bojí pozvat holku do kina. Nevědí, kým doopravdy jsou.“ Problém homosexuality krystalizuje mnohem později, jenže ideologie je přesně taková, nesmírně škodlivá a ubližující, protože mladý chlapec toužící po mužství, kterého otec ho nikdy nevzal do náručí, se dá velmi snadno zatáhnout do homosexuálního prostředí. Lidé tohoto typu se stávají po čase mnohdy skutečně homosexuály. Tady už jde o problém zneužívání homosexuálního systému - je to zločin a strašné ublížení. Pojem „zločin“ užívá Jan Pavel II., protože mladý člověk přichází za knězem v důvěře jako za otcem.

Lze říci, že špatné příklady táhnou podobně jako dobré? Nabaluje zlo na sebe další zlo?

Samozřejmě. Člověk, který sleduje zlo, se sám stává zlým. Vůbec není lhostejné, co čteme a na co se díváme, protože přijímáme za vlastní logiku sledovaného. Potřebujeme

to vědět a také to máme vštěpovat mladým lidem.

Jaký je váš názor na to, že zkušenost s pornografií v mládí nebo v dospělosti znamená nebezpečí spoutanosti, svázanosti zlým duchem? Lze tu využít pomoci terapie? Co byste poradil?

Není dobré míchat zlého ducha tam, kde to není zapotřebí. Neuctívejme zbytečně ďábla, nedělejme mu reklamu tam, kde je to zbytečné. Hovoříme-li příliš často o zlém duchu, prokazujeme mu tím pozornost. Problém je v tom, že buď hovoříme o ďáblu příliš často, nebo příliš málo. Jeden pouštní otec vypráví, jak mladý mnich přijde za svým představeným: „Abba, pokouší mě ďábel.“ – „Tebe že pokouší ďábel? To bys musel být Mojžíšem.“ Kdo z nás je Mojžíšem?

Může se ovšem objevit na jedné straně určitá otupělost nebo na druhé nezdravý pocit viny. Přitom tu vůbec nehraje roli sexualita, nýbrž pocit poníženosti. Člověk se cítí jako zloděj, a to ho ničí. Pro kněze, který žije každý den s Bohem, je to naprostá zkáza. Prožívá vinu a přestává být transparentní. Nelze sladit otevřenou smyslnost s citlivostí k duchovním věcem. Na druhé bychom si měli přiznat právo na chvílky slabosti, ovšem tak, aby neurčovaly celý náš život. Na tomto místě je důležitá ne tak sama zpověď, jako spíše rozhovor s duchovním vůdcem tak, aby člověk podléhající zvědavosti mohl s někým sdílet své ponížení a aby také cítil úctu druhého člověka. Získá tak sebeúctu. To, co nejvíce ničí člověka konzumujícího pornografii, je právě ztráta sebeúcty. Nejdůležitější proto není sexualita jako taková, ale způsob, jakým k ní přistupujeme.

Jak funguje princip ztráty intuice u zpovědníka nebo psychologa, který konzumuje pornografii?

Člověk to u něho vycítí jako podtext psaný mezi řádky. Dotyčný nehovoří čistým jazykem a něco sleduje, jeho slova jsou sice sama o sobě nevinná, a přece si uvědomujeme jejich dvojsmyslnost. Mladí na to mají vyvinutý mimořádný cit. Každý se v takové situaci vyzradí: slovem, gestem, otázkou.

Ve zpovědnici to například může být taková opravdu hloupá a nadbytečná otázka. V psychoterapii se zase terapeut může ptát na zcela nepodstatné podrobnosti. Ten, kdo disponuje alespoň minimální intuicí, přestože má v dané oblasti velký problém, si přesně uvědomuje, co má říci a co rozhodně ne. To, co plyne ze zvědavosti kněze nebo psychoterapeuta, se dá nazvat jediným slovem – zneužití. Cit pro zdravý úsudek má každý člověk.

Na webových stránkách České rady pro děti a mládež se objevila pozvánka na festival filmů s homosexuální tematikou. Ozvala jsem se, že se mi to nelíbí. Bylo mi řečeno, že to tam patří, protože i oni jsou členové rady a spolupořadatelé. Když jsme později navštívili předsednictvo České rady, řekli nám: „Homosexualita je“, jak se říká, „druhá cesta“. V Evropské unii proběhla před dvěma lety kampaň: „Každý jsme jiný, všichni rovnoprávní.“ Dali na to hodně peněz. „Kdybychom teď jako křesťané vystoupili proti homosexualitě, budeme vystupovat proti kampani Evropské unie, která se snaží všechny zrovnoprávnit. Budeme označeni za nesnášenlivé.“ Jak se k tomu postavit?

Každý má svůj přístup. Danou tematikou se zabývám už hodně dlouho. Rozhovory s mládeží mě inspirovaly k napsání knihy. V Čechách zatím nevyšla. Nazval jsem ji Homosexualita a láska. Zvali mě do různých pořadů v rádiu a v televizi. Intuice mi napovídala jedno - nebojovat. Každý boj se totiž stává propagací negativní věci. Ovšem

tam, kde se ubližuje konkrétnímu mladému člověku, je zapotřebí zasáhnout.

Když v Polsku probíhala kampaň za přítomnost homosexuálů ve školství, bylo nutno protestovat. Probouzet sexuální nepokoj teenagerů znamená ubližovat jim. Když si kluk hraje do patnácti s medvídky, má na to právo a není třeba tlačit ho do nějakého zájmového okruhu. Když se pak rozvine kampaň, a my chceme protestovat, ale nemáme prostředky, jen tím nepřímo kampaň podpoříme. Není-li někdo obeznámen s danou tematikou, ať se nepouští do boje, protože tím může velmi zesměšnit katolickou víru. Není nic horšího než kněz, který bije na poplach proti něčemu, a přitom diletantsky argumentuje bez odborných vědomostí. Takový vystavuje katolickou církev posměchu.

Katolická víra je věc příliš velká a krásná a církevní učení na téma lidské bytosti je natolik integrální, s tak vysokou úrovní, že nemáme právo vystavovat je posměchu neobhajitelnými argumenty či primitivním způsobem vyjadřování. Chceme-li něco změnit, nejlepší je padnout na kolena a raději zůstat zticha. Nebo také mobilizovat vzdělané laiky, kteří mají k problému co říci. Sáhne-li totiž po velké kulturní tradici, homosexualita se bude velice těžko bránit.

Všimněme si, co říká papež. V roce 1994 schválil Evropský parlament Evropskou ústavu a vybízel všechny zúčastněné státy, aby uzákonily legalizaci homosexuálních svazků. Papež na to prohlásil, že dítě potřebuje otce a matku, nikoliv dva otce nebo dvě matky.

Celá zvrácenost myšlenky spočívá v následujícím. Pozorujeme-li dítě, jasně poznáme jeho touhu po matce i po otci. Najdou se sice různá tvrzení z oboru psychologie, která budou tvrdit, že otec v rodině je nadbytečný. Tato ideologie právě vládne. Ale začínáme-li hovořit v rámci vyučování s mládeží o lásce, v pětačtyřicetiminutové hodině to znamená hovořit 40 minut o lásce mezi

mužem a ženou, a jen 2 – 3 minuty věnovat otázce homosexuality, abychom ji zbytečně nepropagovali. Častý hovor na určité téma upozorňuje na důležitost tohoto tématu. Tady jde ale o okrajovou záležitost, kterou se homosexuálové samozřejmě snaží povýšit na velmi důležitou.

Mluvil jste o tom, že snižování požadavků není evangelijní. Myslím, že není ani lidské, protože lidský růst znamená právě překonávání překážek.

To, co říkáme o lásce, není náš vynález ani objev církve. Vyrůstá to z židokřesťanské tradice trávající 4 tisíce let. Pokušením současné globální civilizace je vymyslet něco od základu nového. To je hrůza, protože to uvrhuje člověka do strašné nejistoty. Je důležité, že učení církve, pravoslavné i katolické, je z člověka vyvozené, nikoli člověku vnucované. Církev má nesmírně vysoký ideál a je do jisté míry nespravedlivé, když je tento ideál představován jako něco, co zavazuje každého od tohoto okamžiku navždycky. Nestačíme-li do tohoto ideálu dorůst, je to tak. Avšak je třeba prezentovat daný ideál tak, že jej nelze opouštět. Je to něco, k čemu dorůstáme. Dorůstáme k lásce. Proto je důležité, aby člověk přes své slabosti byl průzračný ve vztahu lásky. Transparence neznamená, že je člověk prostý všech chyb, ale že nazývá slabost pravým jménem. Civilizační pokřivení se ukrývá ve snaze společnosti měnit příkázání. Hovoříme-li o lásce a o celibátu, je nesmírně důležité, abychom především chápali člověka a měli pro něho pochopení, soucit a naději. Zároveň ho máme probouzet k životu a také mu ukázat důsledky jeho jednání.

Jak se díváte na ministrování dívek, i děvčata ve věku 15, 16 let chtějí sloužit u oltáře. Cítí se diskriminované...

Je zapotřebí zachovat si lidský přístup, na druhé straně je nutné vzít v úvahu tradici

v konkrétním místě. Osobně nemám nic proti tomu, aby dívky sloužily jako ministrantky při mši - pro kněze je mnohem jednodušší mít ministrantky. Bude-li mít patnáctileté ministrantky, nebude s tím problém, zato udržet si šestnáctileté ministranty chlapce, to už se bude muset pořádně snažit. Je zapotřebí respektovat tradici dané farnosti. Jde o naprosto druhořadou záležitost.

Představuji si svou rodnou farnost. Kdyby tam pan farář přivedl k ministrování děvčata, ohrozil by soužití v celém společenství, zejména všechny kluky ve farnosti. Tradici nelze obcházet. Pokud by se ale okolnosti v daném místě změnily, proč ne? Jenže je dobré připomenout, že právě mezi ministranty se rodí kněžská povolání. Je trochu těžké pracovat na ministrantských schůzkách s kluky, kteří se v určitém věku nechtějí bavit s děvčaty. Často je to ale tak, že se kněz nezajímá o ministranty ani o ministrantky a nejraději stojí za oltářem sám, všechno si udělá, zazvoní si...

Samozřejmě je mu asi milejší, když vedle něho stojí alespoň nějaké děvče. Jenže problém je v tom, jak vypadá jeho úsilí. Když tvrdí, že má jen ministrantky, protože nemá žádné kluky, nějak to nese. Měl by se věnovat chlapcům stejně jako dívkám. A mezi chlapci by se měla rodit další povolání. O ta by se měl zvláštním způsobem starat. Celá otázka by se rozhodně neměla ideologizovat. Ministranti obojího pohlaví mohou být a nemusí. Je ale pěkné, když má kněz lektorku, která krásně přečte čtení, což je samozřejmě nesrovnatelně lepší, než když si ministrant bručí u ambonu něco pod nosem.

Co byste řekl k otázce svěcení žen?

Dnes to vypadá následovně. Jan Pavel II. zakázal diskuzi na toto téma v osmdesátých letech. Velké teologické mozky dnes tvrdí, že to trochu přehnal. Nikdo to nezpochybňuje. Při ustanovování určitých věcí v církvi nejde o prohlášení papeže, ale spíše o jeho radu.

V dané chvíli to ale není aktuální téma. Myslím, že je příliš brzo na jakoukoliv diskuzi nebo směřování k nějakému závěru. Tradice dlouhá čtyři tisíce let se nezmění vlivem feminismu, protože i my přejímáme židovskou tradici. Co nastane jednou v budoucnosti, už není náš problém. Pokud se přece jen rozvine diskuse na toto téma, je zapotřebí být odborně

přípraven a nezastávat čistě vlastní názor. Problém zůstává dle názoru teologů otevřený. Osobně se necítím kompetentní vyjadřovat se k tomu. Opakuji jen názor těch, kteří se v této otázce skutečně vyznají.

*Upravila Jindra Hubková
Text je autorizován*

RODINA A SPOLEČNOST

Mezinárodní seminář u příležitosti českého předsednictví v Radě Evropské unie se konal dne 12. března 2009 v Praze na téma Rodina – nároky, úskalí, východiska (křesťanský pohled na diskutovaná témata s přihlédnutím k praxi). Bývalý ministr školství ČR prof. PhDr. Petr Piňha, CSc. přednesl příspěvek na téma Rodina a společnost. Zde přinášíme plné znění...

Dámy a pánové,

děkuji organizátorům za pozvání a důvěru. Jsem rád, že se s Vámi setkávám. Byl jsem požádán, abych vyznačil rámec Vašeho jednání a zároveň ukázal hlavní dimenze složitého problému, o němž se v jednotlivých sekcích bude hovořit vždy spíše jednostranně. Rozhodl jsem se hledat ten centrální bod, od něhož se v dané otázce všechno odvíjí. Jeho nalezení a určení se Vám možná bude zdát tak jednoduché a tak notoricky známé, že si řeknete, že nebylo třeba ztrácet čas, protože to přeci všichni víte. Jenže na věci zcela samozřejmě se v komplikovaném moderním světě dost často pozapomene nebo vůbec zapomene a pak je třeba je důrazně připomenout. Dříve, než začnu svůj výklad, musím udělat tři poznámky, abychom si dobře rozuměli.

Prvá: V přísně vymezeném čase mohu podat jen jasné teze. Bez širšího výkladu vyzní autoritativně.

Druhá: Do analýzy současného stavu společnosti nebudu neustále vkládat hřejivé povzbudivé věty o tom, že ovšem známe i jiné,

zdravé případy, že to není všude a vždycky tak zlé. Víím to, ale přišel jsem, abych udělal analýzu a vyslovil diagnózu o jedné z chorob naší nemocné společnosti. Nedovolávejte se prosím na kladné protipříklady. Řekne-li Vám lékař, že babička má otevřené bércové vředy, nevyřeší se to tím, že ho upozorníte, že kůže na rukách, zádech, v obličejí, na stehnech a pod kotníkem je v pořádku. Babička je nemocná a je třeba léčit bércové vředy, které – bohužel – má.

Třetí: Jsem katolický kněz a budu proto mluvit jako věřící křesťan. Moje vzdělání, profese a životní zkušenost mě staví pevně mezi ostatní lidi. Prvé v žádném případě nevyklučuje druhé. Nepropadněte apriornímu soudu. Obsah mého sdělení proto svobodně označte za zcela pravdivý, částečně správný, či úplně nesprávný podle toho, co řeknu, nikoli podle toho, kdo jsem. I názorový protivník může říkat pravdu. A nyní už Vás prosím jen o chvíli trpělivosti a trochu odvahy, protože popisovaná skutečnost budí spíše odpor než nadšení.

Celková mravní krize v Evropě (je i jinde, ale budu se zabývat Evropou) zasahuje

také rodinu, takže se mluví o krizi rodiny. V danou chvíli se krize rodiny a krize společnosti vzájemně potencují v rychle vyrůstající spirále. Na otázku, kde je možno účinněji zasáhnout, odpovídám, že v rodině. Je konkrétnějším, menším, a proto i zvladatelnějším celkem. Ozdravení mnoha částí může vést k hojení celého společenského organismu. Nezvladatelná síla celospolečenského problému vždy narkotizuje jednotlivce. Pod dojmem, že já s tím nic nenadělám, neudělají pak ani to, co mohou a mají. Děsí-li se někdo všeobšáhle krize rodiny, musí přece především udělat vše, aby nepronikla do jeho vlastní rodiny.

Krize rodiny nastala náraz. Nebudu se zabývat složitým vývojem rodiny jako formy lidského života či právního institutu, ale upozorním na jednu linii uvolňování rodinných vazeb. Venkovské rodiny 18. století i rodina městského řemeslníka žila stále pohromadě a zabezpečovala vše, co její členové potřebovali. V několika velkých krocích začaly různé její povinnosti přebírat instituce a trvalé spolužití se začalo různě přerušovat. Nechejme stranou jen neštěstí přinášející zavedení vojenské služby. Na celostním životě rodiny se podepsala povinná školní docházka. Školy převzaly velkou část vzdělávání a výchovy a odvedly děti na část dnů z rodiny. Potřeba přivýdělnku a industriální revoluce odvedly z domu mnohé otce na takřka celé dny. Všeobecná zaměstnanost žen odvedla z rodin matky. Instituce pro zábavu a volný čas lákají každého jednotlivě za jeho zájmem. Nemocnice a starobince začaly snímat z rodiny povinnost a nutnost postarat se o potřebné. Institut starobního pojištění a jeho zákonné stanovení způsobilo dosud největší známý propad porodnosti.

Krize rodiny, myslím, roste úměrně tomu, jak klesá míra společně tráveného času a jak odpadají existenční nutnosti, které rodinu držely zvnějšku. Zákonitě je kladena otázka,

co je tedy náplní a smyslem rodinného života. Odpověď právě na tuto otázku se ukáže jako zásadní.

Máme-li ji zodpovědět, musíme si ujasnit zákony o rodině, protože by k tomu měly něco říkat. Zákony o rodině vůbec jsou dvojího druhu. Na jedné straně stojí zákony, které budu nazývat Boží, na druhé jsou zákony lidské. Boží a lidské zákonodárství se zásadním způsobem liší. Boží zákonodárství je svou povahou transcendentní, lidmi neovlivnitelné. Z toho plyne, že platí opravdu bez rozdílu pro všechny. Je neměnné, jednou provždy dané. Zahrnuje veškeré dění, tj. přírodní i sociální, a vytváří řád, který je základem existence. U živých organismů vede menší porušení zákona k chorobě, velké ke smrti. Tyto zákony je možno pouze poznávat, nelze je změnit. Nehodlám se přitom o to, zda právě křesťanský Bůh a Boží zákon v tradici katolické církve je jeho nejlepším a nejuplnějším záznamem. Jsem o tom ovšem přesvědčen. Oproti zákonům jiných náboženství mají navíc rys smlouvy. Nejde o diktát. Ponechává člověku svobodu a zakládá jeho důstojnost. Upozorňuji, že církevní zákony nejsou zákonem Božím, nýbrž lidským.

Lidské zákony jsou měnitelné, mohou a nemusí být správné. Mohou vznikat demokratickou dohodou, ale i rozhodnutím diktátora. Řekl bych, že čím více vycházejí ze zákona Božího, tj. formulují dílčí pravidla podle záměru Božího zákonodárce, tím víc jsou správné a spravedlivé. Dbají totiž o onen řád, který nemá být narušován, protože je to nebezpečné. Rozdíl mezi Božím a lidským zákonem můžeme ukázat na dvou pojmech. Poruší-li někdo zákony Boží, přestává být člověkem spravedlivým a slušným. Poruší-li zákony lidské, přestane být právně, popř. i trestně bezúhonným.

Slušnost a trestní bezúhonnost jsou velmi odlišné věci. Slušnost není a nebude nikdy pevně definována. Přesto je všeobecně známa.

Vychovávají k ní a hlídají ji všichni. Pokud se začne v nějakém společenství vytrácet, dochází k vážnému vybočení z řádu. Proti nepsané slušnosti vyrůstá drzá svévole, těžko brzděná lidskými zákony. Lidské zákony ve společnosti, která ztrácí slušnost, nic nevyřeší, protože základní slušnost je nezbytným předpokladem funkčnosti lidských zákonů. Rozumná zákonodárná zásada, že to, co není zakázáno, je dovoleno, stojí a padá se stavem slušnosti. V neslušné společnosti je třeba přesně zakázat všechno možné a stále se objevují mezery, skuliny a škvírečky v zákonech. Slušný člověk v rozumném zákoně nikdy žádnou skulinu nehledá. Kdyby společnost byla opravdu slušná, mohl by být zákon bez kazuistiky jedna obrovská díra v rámci jasného principu.

Naše současná situace je charakterizována rozsáhlým odklonem od Božích zákonů, které jsou odmítány jako svazující. Pod hesly plné svobody a s pomocí úžasně efektivních technologií jsme se postavili do Boží pozice. Vznikl nový životní styl, nová škála hodnot, nové pojetí člověka. Člověk přestal být tajemným nositelem smyslu, zodpovědným a obětavým hospodářem, kterému je svěřena úžasná hodnota, totiž život planety, a uctivým hledačem principů i detailů správnosti Božího řádu. Člověk se stal přes všechny řeči o individualitě desubjektivizovaným objektem. Mluvíme o něm jako o produktu, např. ve školství, které je pojímáno tržně a ekonomicky. Tento složitý objekt – člověka – chceme řídit pomocí psychologických technologií. Lidské soužití je převedeno na vztahové technologie. Výsledkem je nutně ztráta lidské důstojnosti. Funkční systémy předepisují chování, jednání a vposledku se máme chovat jako drezírované cirkusové zvíře. Úspěšné reklamní kampaně ukazují, že přestáváme myslet a reagujeme jako Pavlovovi psi.

Přes veškerou úctu k psychologům a

s vědomím, že v mnohém mohou lidem dobře poradit, nevěřím, že by mohli něco vyřešit. Rodina je organismus, nikoli mechanismus. Poutem soužití je obětavost a láska, nikoli komunikační obratnost. Řešením sporů je odpuštění, nikoli vysvětlování.

Ještě méně věřím, že něco vyřeší lidské zákonodárství, které se vzdálilo zákonům Božím. Naše zákony jsou odsouzeny k nezdaru, protože jsou projevem morálně upadlé společnosti. Ukazuje se to na tom, že snad vůbec všechny zákony o rodině a výchově odhlasované poslanci, kteří jeden přes druhého hovoří o nutnosti chránit a upevňovat rodinu, jsou fakticky namířeny proti rodině. Snaží se totiž nějak ošetřovat – tak se o zákonech mluví – těžká zranění nedostatku slušnosti. Zákony vehementně hájící svobodné matky jsou zákony proti spořádané rodině. Zákon o registrovaném partnerství je zesměšněním rodiny. Nemám nic proti tomu, aby existovala pravidla pro ochranu svobodných matek, aby lidé neschopní založit přirozenou rodinu mohli svobodně a důstojně spolu žít, ale rovnítko sem položit nejde.

Aniž bych své další tvrzení dokládal jednotlivými příklady a jejich rozbořením, konstatuji, že naše sociální zákony vždy a ve všem preferující skupiny marginální, jsou asociální vůči základní většině kvalitně a poctivě žijících lidí – tj. právě zdravě stavěných rodin – a vedou k demoralizaci. Nezáměr politiků o čestně žijící lidi, kteří tvoří základ společnosti a prosperity, vyvolává deziluzi o demokracii a posunuje nás k čekání na diktátora.

Do nebe volajícím je zavádění sexuální výchovy na nejnižší stupně škol, protože tento předmět není koncipován jako poučení o důstojnosti, kráse a duchovnosti, ani o zodpovědnosti. Skutečným cílem této výchovy je to, co si přeje sexuálně vybičovaná společnost: umožnit častý styk bez rizika nákazy, otěhotnění a nepříjemností způsobených citovou opravdovostí jednoho

z partnerů. Povšimněte si, prosím, že u lidí zaujatých sexuální zábavou je těhotenství stavěno na roveň venerickým chorobám nebo AIDS. Nenamlouvejme si tu nic. Nevaginální pohlavní styk je vychvalovanou technikou bezpečné antikoncepce.

Proti tomuto stavu a z něho utvářeného právního řádu postavme pravidla známá ze zákonů Božích. Z přikázání Desatera se týkají rodiny 4., 5., 6. a 9. Všechny tyto příkazy jsou ochranného charakteru. Nejde o podvazování svobody ani o zákazy čehokoli přirozeného a legitimního.

Čtvrtý příkaz zakládá možnost výchovy, chrání autoritu jako předpoklad přirozené strukturace rodiny i celku společnosti a vytváří prostor zodpovědnosti.

Pátý příkaz ochraňuje život a zdraví, ipso facto také rodinu jako místo, kde je život předáván a ochraňován.

Šestý příkaz chrání před nebezpečím perversit, které přinášejí pokles porodnosti a všeobšahlou nezodpovědnost vůči dětem a životu.

Devátý příkaz chrání rodinu před rozpadem, který hrozí, když je jeden z partnerů sváděn, a tím z rodiny odváděn.

Tragičnost lidského a zásadní platnost

Božího zákonodárství je dobře vidět i na právu manželském. Co vyžaduje civilní právo? Dobrovolnost a vzájemnou znalost zdravotního stavu. Slib snoubenci nevyslovují žádný. Rozvodové řízení je administrativní bagatelou. V témže lidském zákonodárství máme v trestním právu skutkovou podstatu týrání dětí fyzické či psychické. Tuto skutkovou podstatu naplňují všichni rozvádějící se, kteří mají děti. Rozvod je pro ně dlouhotrvajícím psychickým traumatem, většinou s celoživotními následky. Civilní soudce by měl spolu s výrokem o rozvodu podat na oba rodiče trestní oznámení.

V církevním právu si snoubenci vědomě a dobrovolně slibují úctu, věrnost a lásku na celý zbytek života. Porušení slibu je tak či onak trestné.

Uzavírám. Zákonná opatření, psychologické porady, podpurné a záchranné programy zmírňují důsledky krize rodiny. Neřeší ji. Řešení leží jinde. V návratu ke skutečnosti a k přijetí toho, že láska je nesobecká a obětavá. Řešení leží v obnově lidské důstojnosti, která stojí a padá s přijetím zodpovědnosti. Toto řešení vzejde jedině od těch harmonicky žijících rodin, které unesou útoky a posměch okolí, vůči němuž budou bytostně jiné.

prof. PhDr. Petr Piřha, CSc.

**signály.cz jsou tu právě pro tebe
- ty určuješ co na nich bude.
Chybí ti na nich něco? Dej nám
vědět, ať to můžeme napravit.**

Děkujeme za modlitby a podporu.

DEN POVOLÁNÍ

Homilie otce nuncia Diega Causera, která zazněla během 2. celonárodního setkání koordinátorů pastorační povolání dne 28. ledna 2009 na Velehradě.

Milí spolubratři,

když se modlím za nová povolání, moje bezprostřední prosba se netýká počtu povolaných Kristem k jeho následování v kněžské službě, ale je za ty, kteří už jako posvěcení kněží jsou pastýři Pánova stáda a vzory kněží budoucích.

Obracím se k Vám s nesmírnou bázni a pokorou: my kněží už toho totiž o kněžství a o povolání víme hodně. Co bych teda mohl dodat, aniž byste to už nevěděli? Známe toho hodně, ale to, co činí slova a gesta účinnými a příkladnými, není znalost, nýbrž vášeň, vnitřní síla, díky které se Kristu zasvěcujeme a milujeme ho.

Je samozřejmé, že kněžská služba vyžaduje souhrn poznání a schopností, který složitost moderního života neustále zvyšuje. Je zapotřebí znalostí z oboru teologie, Písma svatého, pastorační praxe, psychologie, pedagogiky; dnes pak nesmí chybět ani určitá schopnost v umění komunikace, organizace a správy.

To všechno je pravda. Nicméně podstatným zůstává, že identita kněze je vyjádřena oněmi známými latinskými slovy: *Sacerdos, alter Christus*. Kněz je obrazem Krista, pokračovatelem jeho díla. Nejsme manažery ani funkcionáři v náboženské oblasti nebo v životě církve, ale jednáme „in persona Christi“; jsme nástroji a rozdělovateli milosti a Kristovy moci. Podle křesťanské nauky máme na základě křtu všichni podíl na kněžské službě, ale kněžské svěcení činí z kněze ikonu, živé vyobrazení kněžství Kristova. Kněz se od ostatních pokřtěných neliší tím, co činí, ale tím, co je: jedinečným způsobem zpřítomňuje Krista, protože „jedná v Kristu“ v jeho svatosti

a v jeho duchovní moci.

Zde se dostávám na nebezpečné území pouhých slov. Naším cílem, především při eucharistickém slavení, je dosáhnout onoho krásného kněžského vyznání, které říká: „Hle, zde jsem, Pane, abych konal tvou vůli.“ Pokusme se proto přiblížit k našemu kněžství pod vedením velkého kněze: papeže Jana Pavla II. Chci předložit některá doporučení, obsažená v knížce, kterou napsal při připomínce 50. výročí svého kněžského svěcení.

1 Povolání je „tajemstvím Božského vyvolení.“ Na počátku každého povolání je vědomí, že jsme milováni. „Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo“ (Jan 15, 16). „Dříve, než jsem tě utvořil v mateřském lůně, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě, prorokem pro národy jsem tě ustanovil“ (Jer 1,5).

S velkou pokorou vydáváme svědectví o našem povolání, vědomi si toho, že Bůh „nás povolal svým svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti“ (2Tim 1,9)

Dobrořečmě Pánu za to, že na nás pohlíží s láskou a posílá nám své „proroky“, aby k nám jeho jménem promlouvali a my abychom se obrátili. Kéž Pána, který nás vyvolil, nezklameme.

2 Co to znamená být knězem? – Podle svatého Pavla to především znamená být **správce Božích tajemství**: „Proto ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a správce Božích tajemství. Od správců se nežádá nic jiného, než aby byl každý

shledán věrným“ (1Kor 4,1n). Správce není majitelem, ale tím, komu majitel svěřuje svůj majetek, aby s ním spravedlivě a zodpovědně hospodařil. Kněz dostává od Krista dobra spásy, aby je správným způsobem rozděloval lidem, ke kterým je poslán. Jde o dobra víry: o Boží slovo, o eucharistii a o svátosti. „Správce Božích tajemství, kněz, je ve světě zvláštním **svědkem Neviditelného.**“

3 Muž slova – Pro to, aby kněz mohl vést společenství, byl pravým správcem Božích tajemství, je povolán i k tomu, aby byl **mužem Božího slova**, velkorysým a neúnavným hlasatelem evangelia (evangelizátorem). Papež říká: „dnes, tváří v tvář tak nezměrným úkolům nové evangelizace je to ještě více naléhavé.“ Je to náročný rozměr kněžského života, protože lidé dneška víc než „hlásané“, očekávají od kněze slovo „prožívané“. Nositel kněžství musí „žít ze slova“.

Životní svědectví musí překonat svědectví pouhého kázání. V naší době, charakterizované vysokým stupněm specializace prakticky ve všech životních oblastech, je velmi důležitá intelektuální formace; kněz se neučí pro sebe, ale proto, aby předával a přesvědčoval. Prorok Malachiáš volá: „Rty kněží mají střežit poznání.“ Služebník slova totiž sám musí mít a předávat ono „poznání Boží“, které není pouhou sbírkou pravd nauky, ale osobní a živou zkušeností tajemství, tak jak ji zachytil svatý Jan ve Velekněžské modlitbě: „To je pak věčný život, že poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal“ (Jan 17, 3).

4 Služebník milosrdenství – Jako správce svátosti smíření naplňuje kněz příkaz předaný apostolům Kristem po jeho vzkříšení: „Přijměte Ducha Svatého; komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou“ (Jan 20,22n). Kněz je svědkem a zároveň nástrojem Božího milosrdenství. Jak velmi důležitá je v jeho životě služba jakožto zpovědníka! Právě ve zpovědnici se jeho duchovní otcovství

uskutečňuje plným způsobem. Ve zpovědnici se stává svědkem velkých zázraků, které Boží milosrdenství činí v duši, jež přijímá milost obrácení. Proto je nutné, aby každý kněz, když slouží věřícím svátostí smíření, sám činil zkušenost s tímto Božím milosrdenstvím ve své vlastní pravidelné zpovědi a při duchovním vedení.

5 Muž v neustálém spojení s Bohem – jakožto správce duchovních dober - je kněz v trvalém, zvláštním **kontaktním s Boží svatostí**. Je mužem adorace před Boží tváří, před: Svatým, Svatým, Svatým Pánem, Bohem zástupů. Proto se i on sám musí stávat svatým. Jeho vlastní služba jej zavazuje pro jednoznačnou volbu evangelia. To vysvětluje specifická morální nutnost ducha evangelijních rad čistoty, chudoby a poslušnosti; je to požadavek kladený na všechny kněze, ať řeholní nebo diecézní.

Odtud plyne mimořádná potřeba modlitby v kněžském životě. Papež jednou napsal: modlitba činí kněze knězem a kněz se utváří prostřednictvím modlitby. Buďte muži modlitby, přesvědčeni, že čas věnovaný důvěrnému setkání s Bohem je časem nejlépe využitým; pomůže vám a vaši apoštolské práci. A eucharistie ať je vrcholem zasvěcení a adorace: v eucharistii má naše povolání svůj nejvyšší důvod a svoji největší slávu.

Tuto úvahu, poněkud neuspořádanou, jsem připravil pro sebe a pro vás, drazí bratři, abychom si vážili našeho kněžství. V okamžiku svěcení nám bylo řečeno: „Vytrvale čti a rozjímej Pánovo slovo, abys věřil tomu, co čteš, učil tomu, co jsi skrze víru přijal, abys žil to, čemu jsi učil.“

Naše posvěcování je nejjistější školou pro budoucí povolání; Bůh to zařídil tak, aby povolání vyrůstala z příkladu. Svatý kněz skrze milost Boží plodí svaté kněze.

Kristus, který v nás své dílo započal, ať je přivede k naplnění pro dobro církve v České republice.

SEKCE PRO MLÁDEŽ ZVE, POŘÁDÁ A

INFORMUJE...

MAMI, PROČ JI PAPEŽ CHTĚL NECHAT TRPĚT?

P. Petr Smolek, kněz ostravsko-opavské diecéze, toho času žije a studuje v Římě. Článek byl napsán pro velikonoční číslo 2009 farního časopisu Společenství v Havířově.

Musel bych žít pod jiným než italským sluncem, abych se nevrátil k Eluaně. Víím, že píšu se zpožděním. Je mi jasné, že novinářské kuloáry od začátku února už dávno sledují jiné senzace. Obávám se, že mnozí u nás doma nemáte tušení, kdo Eluana byla. Ale nemohu jinak. Po její smrti jsem nedokázal napsat ani slovo, ale teď je třeba se o to alespoň pokusit.

Dají-li se vůbec někdy říct pouhá fakta bez morálního úsudku, u Eluany Englaro by byla asi tato: narodila se 25. listopadu 1970. 18. ledna 1992 měla dopravní nehodu, při které ztratila vědomí a zůstala ve vegetativním koma. Rok poté lékaři ztrácejí jakoukoliv naději na zlepšení situace. Mozková kůra je zanícená, Eluana je vyživována a zásobována tekutinami nosní sondou, není napojena na žádné přístroje, dýchá naprosto samostatně. Od r. 1994 žije Eluana v péči řeholních sester v městě Lecco v severní Itálii. V r. 1997 její otec Beppino Englaro poprvé podává soudní žádost, aby směla být ukončena výživa jeho dceři. Soud v Lecco tuto žádost zamítá a ve stejném roce 1999 činí totéž odvolávací soud v Miláně. Tento proces se opakuje se stejným výsledkem u stejných soudů v r. 2003. V r. 2005 je to pro změnu Nejvyšší italský soud, který odmítá žádost. O dva roky později nastává zvrát: 16. října 2007 Nejvyšší italský soud přeposílá kauzu na odvolávací soud v Miláně a umožňuje mu, aby podle svého zvážení povolil Beppinu Englaro ukončení

výživy, budou-li současně splněny dvě podmínky: za prvé, lékařská zpráva potvrdí, že Eluanin stav je nevratný a ani v nejmenší zlepšitelný. Za druhé, po ověření faktů a svědectví se prokáže, že Eluana, pokud by byla při vědomí, by nesouhlasila s prodlužováním svého života ve stavu, v jakém se nachází.

9. července 2008 milánský odvolávací soud zplňomocňuje Eluanina otce k ukončení výživy. 3. února 2009 je Eluana převezena od sester v Lecco do soukromé kliniky v Udine. 7. února je jí přerušena přísun veškeré potravy a tekutin. 9. února 2009, po sedmnácti letech v komatu, v 19:35 Eluana umírá na srdeční zástavu v důsledku dehydratace.

Nestačilo by několik čísel Společenství na zachycení všech demonstrací, soudních sporů, politických debat, výroků církve, novinových článků, které se o první legální eutanázii v Itálii napsaly (záměrně píší o eutanázii, protože Eluana nezemřela na odpojení od přístrojů, na žádných totiž připojena nebyla, byla vyživována jen nosní sondou; nezemřela ani na důsledky své choroby, ale zemřela hladem a žízní). Chci zmínit přesto jen jednu drobnost.

Od svého návratu z Vánoc jsem byl den co den v římských novinách masírován články o Eluaně. Jen fotografie byly neustále ty stejné. Bylo jich neuvěřitelně málo, slovy osm. A na nich vždy krásná opálená usměvavá mladá žena,

jednou na horách, jindy na večírku, potřetí u moře, v modrém sexy tílku a znova a znova, pět a třicet dní vkuse. Žádná fotografie z dětství, žádné fotografie po havárii, z nemocnice, z péče řeholních sester, z posledních dní. Nic. Žádné televizní záběry. Zhola nic. Jako by skutečně zemřela už tenkrát před sedmnácti lety. Jako by před sedmnácti lety přišla nejen o vědomí, ale i o tvář a tělo.

Den před smrtí mohla za hladovějící Eluanou přijít na pár minut jediná novinářka, bez kamery, bez fotoaparátu. Do celonárodního živého vysílání ten den večer pak s pohnutím vyprávěla o nelidské tváři, neustále vytékajících slinách, které mimo jiné jsou velice nepravděpodobné po šedesáti hodinách bez kapky vody, a o hlubokých oleženinách, které řeholnice zásadně popíraly a které neprokázala ani posmrtná pitva. „Všichni“ mají jasno. Toto není život. Jen zatrolená církev neustále žblebtá o lidské důstojnosti. „Každý rozumný

člověk“ umí posoudit situaci sám. My Eluaně pomáháme.

Až zpětně mi došlo, jak je ďábelsky mediálně jednoduché vytvořit to, co ví „každý rozumný člověk“. Spojíte pojem „život“ s osmi šťastnými momentkami a vložíte do protikladu s číslem 17 a v miliónech lidí vytvoříte dojem, že ví, jak strašně těžké to Eluana má, aniž by se kdy obtěžovali zmáčkнуть kliku jejího nemocničního pokoje.

Jak jsme příšerně naivní, když si myslíme, že své názory si vytváříme sami! Jak i kdysi křesťanská Itálie dnes neuctívá Pravdu zjevenou, ale posvátnou pravdu médií! Jak je třeba prožít tu dotěrnou otázku velikonoční vigilie při obnově křtu: Když neotvíráš svou mysl a své srdce Otci ukřižovaného a vzkříšeného Ježíše Krista, víš, komu jsi svěřil svůj úsudek a kdo tě vodí za nos?

P. Petr Smolek

POUŤ KŘÍŽE MLADÝCH TRVÁ JIŽ 25 LET

„Ježíšův kříž! Neste ho do světa jako symbol lásky Ježíše Krista, který miluje celé lidstvo. Zvěstujte všem, že pouze v Kristu ukřižovaném a zmrtevýchvstalém je vykoupení a spása.“

Tato slova vyslovil Jan Pavel II. na závěr mimořádného Svatého roku vykoupení 22. dubna 1984, když předával mladým jednoduchý dřevěný kříž, který byl během celého roku vztyčen ve svatopetrské bazilice.

Byla to doba, kdy začínala pouť mladých s papežem v rámci světových dnů mládeže (SDM). Od té chvíle nosí mladí tento Kříž po celém světě a setkávají se kolem něho k modlitbě.

Když je Kříž v Římě, je umístěn v mezinárodním papežském centru pro mládež u sv. Vavřince. Nenápadný kostel se nachází jen pár kroků od náměstí sv. Petra a mladí lidé celého světa v něm mají možnost se setkat a společně sdílet svou víru. Současný

papež Benedikt XVI. jako kardinál do tohoto centra často přicházel, slavil s mladými mši svatou a diskutoval s nimi.

Před SDM putuje Kříž v hostitelské zemi po celý rok od města k městu. Mladí lidé se kolem něj setkávají, modlí se a duchovně se připravují na velkou slavnost víry.

Tento obyčejný Kříž má v sobě velké duchovní kouzlo. Všude, kde se objeví, se okolo něho shromažďují lidé. Mnozí se přesvědčili o síle tohoto symbolu, který skutečně přitahuje. Příkladem může být svědectví Sébastien Lacroix, který měl na starosti pouť Kříže po Kanadě. Nejprve byl skeptický a nechápající význam a prostě si jen odbýval náhradní vojenskou službu. Když ale viděl, jak tento

symbol přitahuje, jak se lidé modlí, byl velice vděčný, že mohl být nástrojem Boží milosti.

Zajímavostí jistě je, že Kříž navštívil Českou republiku již třikrát. Poprvé to bylo ihned v roce 1985. Kříž byl z Mnichova tajně dopraven do Prahy ke kardinálu Františku Tomáškoví, aby se na počátku jeho pouti symbolicky spojila mládež východu a západu.

Po SDM v Torontu ho čeští poutníci přivezli opět do České republiky, aby symbolizoval spojení 3. celostátního setkání mládeže ve Žďáru nad Sázavou s celou církví a se XVII. SDM v Torontu. Kříž putoval po farnostech naší vlasti několik měsíců.

Třetí a prozatím poslední návštěva Kříže proběhla v roce 2003 v rámci „Pouti smíření“, kterou organizovali mladí během Středoevropských katolických dnů.

Během SDM na Květnou neděli 2003, který se konal v roce růžence, papež Jan Pavel II. přidal ke Kříži ještě Ikonu Panny Marie. Od té doby putují Kříž a Ikona společně.

Můžeme říci, že SDM mají v kříži, který v posledku ukazuje na Krista, své centrum

a základní opodstatnění. Velice pěkně o tom hovořil papeže Benedikt XVI. ve své promluvě k římské kurii 22. prosince 2008: „Světové dny mládeže se nesestávají jenom z jednoho týdne, kterým se projevují na veřejnosti. Vede k nim dlouhá vnější a vnitřní cesta. Kříž provázen obrazem Matky Boží putuje mnoha zeměmi. Víra potřebuje svým způsobem vidět a dotýkat se. Setkání s křížem, který je dotýkán a nošen, vede k vnitřnímu setkání s tím, který na kříži zemřel. Setkání s křížem mladé lidi přivádí k upření pozornosti na Boha, který se chtěl stát člověkem a s námi trpět. Vedle něj vidíme ženu, kterou nám dal za matku. Slavnostní dny jsou jenom vrcholem dlouhé cesty, na níž se setkáváme jedni s druhými a společně jdeme vstříc Kristu.“

Když tedy letošní rok slavíme 25 let pouti mladých kolem Kristova kříže, nemůže nás nenaplnit vděčnost Bohu za dar papežů Jana Pavla II. a Benedikta XVI., kteří putují spolu s mladými lidmi, za milost SDM a za pouť víry mladých lidí, která má svůj viditelný výraz v prostém dřevěném Kříži.

P. Jan Balík

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

Setkání mládeže se již každoročně koná v sobotu před Květnou nedělí (v některých diecézích již o týden dříve) v rámci oslavy XXIV. světového dne mládeže. I letos se biskupové ve svých diecézích sešli s mládeží.

Oslavy XXIV. světového dne mládeže v Plzni již tradičně zahájila páteční křížová cesta centrem města. Ta letošní byla na motivy plzeňské Hruškovy meditační zahrady a jednotlivá rozjímání si připravili sami mladí lidé z různých koutů diecéze. Vyvrcholením dne bylo působivé vypuštění deseti svítících balónů naděje – každý za jeden vikariát plzeňské diecéze.

V sobotu setkání pokračovalo na plzeňském salesiánském středisku a opět se

sešlo na 200 mladých. Hlavní přednášku na téma: Počítej s nadějí! přednesl Jiří Ozzy Černý, o hudební doprovod sobotního dne se postarala známá plzeňská skupina Quo vadis. Na programu byly také workshopy – skupiny, kde se účastníci mohli věnovat různým tématům v menším počtu lidí.

Po obědě následovala mše svatá s průvodem s ratolestmi. V obětním průvodu byl přinesen také velký kříž z páteční křížové cesty, na kterém byly nalepeny jmenovky

účastníků setkání, na znamení toho, že jediná naděje pro mládež je v kříži. Na konci obřadů biskup Radkovský každému účastníkovi udělil pomazání olejem naděje a předal malý dárek – památku na setkání. Letos to byly kalkulačky, které měly nad displejem nadepsané heslo setkání – Počítej s nadějí. Na úplný závěr se pomodlili také účastníci za svého biskupa – přítomní kněží jej pomazali olejem naděje a všichni na něj vložili ruce.

Petr Blažek

V sobotu před Květnou nedělí proběhlo v Kroměříži 7. arcidiecézní setkání mládeže s otcem arcibiskupem Janem a s otcem biskupem Josefem. Sjelo se na tisíc čtyři sta mladých.

Dopoledne se představilo centrum pro mládež a jednotlivé děkanáty a otec arcibiskup promluvil k mladým o naději.

V odpoledním programu byly zahrnuty besedy a přednášky se zajímavými hosty: P. Jaroslav Němec SDB - Žít doopravdy, P. Jan Balík – V hlavě jako v úle, sestry Paulínky – GPS na cestu Božím slovem, Pavel Motyčka – Pouť do Compostely, Pavel Šupol – videoprezentace křesťanské hudby, P. Antonín Krasucki – Odpuštění, Petr Jakeš – Děti v uprchlických táborech, Mili Mišáková – Volontariát, redaktorky IN!u – Jak se dělá časopis a tvořivé dílny. Dále byla možnost adorace a svátosti smíření, registrace a autorizace na Signálech a setkání s novými i starými přáteli.

Setkání završila společná mše svatá s otcí biskupy. Program doprovázela svým zpěvem schola „Adorare“.

*Více na webu: www.ado.cz/mladez
Mili Mišáková*

Právě jsem se vrátila z diecézka z Hradce Králové. Jako již tradičně jsem byla v přípravném týmu, vlastně si to už ani jinak neumím představit. Pomoc s výzdobou a vedení tvořivé dílny, aneb „ve správný čas, na správném místě a dělat to, co mám“. Jen... Všimla jsem si, že věk se nedá zastavit a že čím dál méně lidí – nejen účastníků, ale i přípravačů – znám. Holt ke slovu přichází mladší generace a já si připadám trochu „stará“ ...

Odjížděla jsem do Hradce Králové se smíšenými pocity, se zmatkem a problémy v sobě, ale s odhodláním nasadit se, co to půjde. Tak jsem vnímala celé setkání trochu jinak – letos pro mě obzvlášť bylo ohromně osobní! Díky tomu, že už jsem neznala tolik lidí, tak jsem nebyla „roztříštěná“ mezi všemi s touhou všechny aspoň pozdravit a letmo popovídat... Tentokrát jsem zažila jen několik málo setkání, ale o to opravdovějších a „na hlubině“. A jsem za to neskutečně vděčná, protože přesně tohle mi v poslední době moc chybělo... „A buďte vděční!“ taky zaznělo jako slovo na den, a to asi ve mně teď nejvíc rezonuje – jsem vděčná za celý dnešní i včerejší den, za všechny přípravy, za všechny lidi, se kterými jsem se mohla opravdově setkat a mít na ně opravdu čas a opravdu pohovořit. Aneb jak říká P. Karel Moravec „radost a vděčnost jsou holky, co chodí pořád spolu.“ Je to tak a dneska jsem tu radost s vděčností mohla prožívat každou chvíli!!! No a po všem, co jsem slyšela v katechezi, ve svědectvích nebo i jinde jsem odjížděla se znovu obnoveným zjištěním, že moje naděje je opravdu v živém Bohu... Děkuji...

Máří Novotná

MLADÍ PRO CÍRKEV – CÍRKEV PRO MLADÉ ANEB TÝDEN MODLITEB ZA MLÁDEŽ

Týden před oslavou XXIV. světového dne mládeže probíhala v našich diecézích iniciativa Sekce pro mládež nazvaná Mladí pro církev – církev pro mladé s podtitulem Týden modliteb za mládež. Týden modliteb byl završen diecézním setkáním mládeže s biskupem a nebo vikariátním/ děkanátním setkáním mládeže.

V naší farnosti se využily přímluvy ke mši sv. a osobní modlitba, která spočívala na každém individuálně. Některé skupiny si i určily čas, kdy se budou modlit nezávisle na tom, kde jsou. Co se týče katechezí a dalších doprovodných textů i ke mši svaté, tak ty jsme nevyužili. Avšak slyšel jsem, že v

jiném děkanátě (větší město) se mladí scházeli a katecheze plně využívali.

Myšlenka společné modlitby určitě byl dobrý nápad a již se těšíme na příští rok.

Václav Rylko

děkanát Frýdek (ostravsko-opavská diecéze)

PAPEŽ BENEDIKT XVI. NAVŠTÍVÍ ČESKOU REPUBLIKU

Papežská návštěva je významná celospolečenská událost. Pro věřícího člověka ale jde o návštěvu milujícího a milovaného otce.

Ve dnech 26.-28. září 2009 navštíví Českou republiku papež Benedikt XVI. V těchto dnech se budou věřící i nevěřící moci setkat

s hlavou církve v Praze, Brně a Staré Boleslavi. Již teď vás zveme na setkání papeže s mládeží do Staré Boleslavi na pondělí 28. září 2009.

PROSBA ZA ŠŤASTNÝ PRŮBĚH NÁVŠTĚVY SVATÉHO OTCE BENEDIKTA XVI.

Máme-li mít z návštěvy užitek, musíme se na ni každý připravit doslova tak, jako kdybychom chtěli a mohli s papežem mluvit z očí do očí o svých a jeho starostech. Udělejme vše pro to, aby úroda z návštěvy byla bohatá.

Bože, náš nebeský Otče, děkujeme Ti, že nás navštíví Svatý otec Benedikt XVI.

Veď nás svou láskou, abychom se dobře připravili na setkání s tím, kdo řídí celou církev. Abychom ho přijali jako Marta a naslouchali mu jako Maria, když je navštívil Kristus.

Dej nám: ať se zpevní naše víra, abychom pozorně naslouchali jeho slovům; ať se s nadějí otevřou naše srdce, neboť nám jistě přináší

dobrou zvěst; ať se rozhoří naše láska, aby se u nás cítil dobře.

Dopřej nám, abychom mu mohli ukázat mnoho dobrých činů a udělali mu tím radost. Dej, aby dny, které v naší vlasti stráví, byly pro něho i pro nás a celou společnost přínosem a povzbuzením.

Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

JERUZALÉMSKÁ BIBLE

Co je Jeruzalémská bible?

Špičkové dílo katolické biblistiky druhé poloviny 20. století. Vzešla z prací Jeruzalémské biblické školy, založené v roce 1890 z iniciativy dominikánského řádu, v níž se po desítky let převážně francouzští badatelé věnovali studiu a výzkumu na poli biblické filologie, historie a archeologie. Na základě zevrubné a velmi přesné exegetické práce vznikl pak z původních jazyků nejprve francouzský překlad - La Bible de Jérusalem (JB), 1. vydání 1954, definitivní 1973 -, jenž se stal základem pro další edice v hlavních evropských jazycích. Hlavní zásadou jeho tvůrců je nevnášet do biblického překladu literární kvality, které nejsou vlastní originálu. Druhou předností vloženou do tohoto díla jsou úvody k jednotlivým biblickým knihám a pomocný poznámkový aparát, které každému čtenáři Bible dodávají nejdůležitější poznatky interpretační, aniž by ho zbytečně zatěžovaly svým rozsahem. Česká verze Jeruzalémské bible vzniká metodou srovnávacího překladu z francouzštiny (originální znění JB) a původních biblických jazyků (pro přesné rozpoznání předlohy). Její autoři vzali v potaz i bohatou tradici českých biblických překladů 20. století, které se staly inspirací, cennou zejména po terminologické stránce. Žádný ale nebyl měřítkem, či dokonce svazujícím břemenem v otázce jazykového stylu. I pro tvůrce české JB je totiž nejdůležitější, aby výsledek jejich práce byl věrný biblickému originálu, s co nejpatrnějším uchováním jeho stylu i literární formy. Manželé Dagmar a František X. Halasovi zahájili práci na českém překladu v roce 1980, v polistopadové době se publikovalo pracovní vydání (celkem v 17 svazcích v nakladatelství Krystal).

Karmelitánské nakladatelství připravuje ve spolupráci s nakladatelstvím Krystal první kompletní české vydání. Během listopadu 2009 vyjde kompletní jednosvazkové vydání JERUZALÉMSKÉ BIBLE ve dvou různých vázaných provedeních, cca 2200 str., ve formátu 165 x 210 mm a text bude ve dvousloupcové sazbě s poznámkami.

Nabídka předplatného se slevou 15 %

Cena za standardní pevnou vazbu je pro předplatitele 550 Kč (běžná cena 650 Kč). Luxusní provedení v koženkové vazbě bude pro předplatitele 1190 Kč (běžná cena 1400 Kč).

Zvýhodněné ceny pro předplatitele platí do 30. května 2009.

Na tuto nabídku není možné uplatnit žádnou další slevu.

Jak si můžete knihu předplatit:

- v jakémkoliv knihkupectví v síti Karmelitánského nakladatelství
- přes zásilkovou službu

Podrobnosti o tomto projektu:

www.ikarmel.cz/akce/jeruzalemskabible

